

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. → β

A2. → γ

A3. → δ

A4. → α

A5. → γ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σελ.131 σχολικού βιβλίου: από «Στο φυλογενετικό δέντρο ...» έως «... χαρακτηριστικό του είδους τους».

B2. Σελ.121 – 122 σχολικού βιβλίου: από «Το είδος περιλαμβάνει ...» έως «... ομαδοποιούνται στο ίδιο είδος».

B3. Η λυσοζύμη είναι ένα ένζυμο το οποίο διασπά το κυτταρικό τοίχωμα των βακτηρίων (έχει δηλαδή βακτηριοκτόνο δράση) και εντοπίζεται στον ιδρώτα (έκκριμα των ιδρωτοποιών αδένων του δέρματος), το σάλιο (έκκριμα των σιελογόνων αδένων του βλεννογόνου της στοματικής κοιλότητας) και τα δάκρυα (έκκριμα του βλεννογόνου του επιπεφυκότα της οφθαλμικής κοιλότητας).

B4. Σελ.107 σχολικού βιβλίου: από «Η ηφαιστειακή δραστηριότητα...» έως «... αρκετά κάτω από το 5».

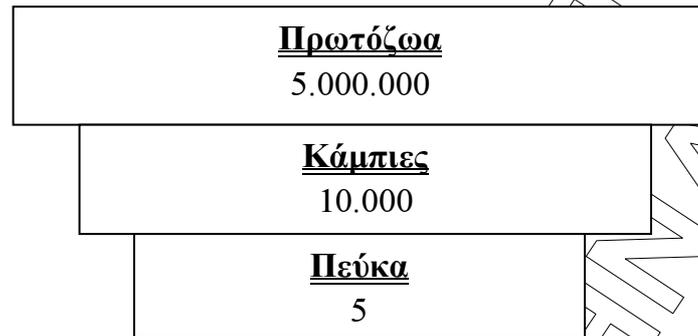
ΘΕΜΑ Γ

Γ1. πληθυσμός πεύκων = 5

πληθυσμός καμπίων = 10.000

πληθυσμός πρωτόζωων = $500 \cdot 10.000 = 5.000.000$

Η τροφική πυραμίδα πληθυσμού έχει τη μορφή

Πρόκειται δηλαδή για μια ανεστραμμένη τροφική πυραμίδα πληθυσμού η οποία δικαιολογείται από το γεγονός ότι μεταξύ των οργανισμών του συγκεκριμένου οικοσυστήματος αναπτύσσονται παράσιτικές τροφικές σχέσεις.

Πιο συγκεκριμένα:

- από τα πεύκα που είναι οι παραγωγοί του οικοσυστήματος τρέφονται πολλαπλάσιες κάμπιες (10.000) ενώ
- από τις κάμπιες που είναι οι καταναλωτές πρώτης τάξεως του οικοσυστήματος εξαρτώνται τροφικά 5.000.000 πρωτόζωα (παράσιτα).

Γ2. Ενέργεια καμπίων = 50.000 kJ

επομένως:

$$\text{Ενέργεια πρωτόζωων} = \frac{10}{100} \cdot \text{Ενέργεια καμπίων} = \frac{10}{100} \cdot 50.000 \text{ kJ} = 5.000 \text{ kJ}$$

και

$$\text{Ενέργεια πεύκων} = 10 \cdot \text{Ενέργεια καμπίων} = 10 \cdot 50.000 \text{ kJ} = 500.000 \text{ kJ}$$

Η τροφική πυραμίδα ενέργειας θα έχει κανονική μορφή, δηλαδή:

Οι λόγοι που καθορίζουν την μορφή αυτής της τροφικής πυραμίδας:

- Σελ.77, σχολικού βιβλίου: από «Η ενέργεια με την μορφή της χημικής ενέργειας ...» έως «... τα οποία αποικοδομούνται».

Γ3. Σελ. 86, σχολικού βιβλίου: από «Τα φυτά χρησιμοποιούν τα νιτρικά ιόντα που προσλαμβάνουν από το έδαφος...» έως «... κλείνει ένας κύκλος αζώτου στο εσωτερικό του οικοσυστήματος».

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σελ.37, 38, 39 σχολικού βιβλίου: από «Στάδιο 2^ο ...» έως «... πιθανή επόμενη επαφή του οργανισμού με το ίδιο αντιγόνο».

Δ2. Τα μακροφάγα είναι μια κατηγορία φαγοκυττάρων που προέρχονται από τη διαφοροποίηση των μονοκύτταρων και εγκαθίστανται στους ιστούς. Ανήκουν στους μηχανισμούς μη ειδικής άμυνας του οργανισμού μας και ενεργοποιούνται μετά την είσοδο ενός παθογόνου μικροοργανισμού στο εσωτερικό του ανθρώπινου οργανισμού.

Εγκλωβίζουν και καταστρέφουν τους παθογόνους μικροοργανισμούς ενώ συγχρόνως παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην ενεργοποίηση της ανοσοβιολογικής απόκρισης (μηχανισμοί ειδικής άμυνας).

Με φαγοκυττάρωση αντιμετωπίζονται και ορισμένοι ιοί.

Πιο συγκεκριμένα: Σελ. 37 σχολικού βιβλίου από «*Τα κύτταρα αυτά, εκτός από την δυνατότητα ...*» έως «*... βοηθητικά T-λεμφοκύτταρα*».

Επίσης, μπορούν να αναφερθούν:

Σελ. 36 του σχολικού βιβλίου → Η σύνδεση αντιγόνου - αντισώματος έχει, εκτός των άλλων, ως αποτέλεσμα του μικροοργανισμού από τα μακροφάγα με σκοπό την ολοκληρωτική του καταστροφή.

Σελ. 33 του σχολικού βιβλίου → Κατά τη φλεγμονώδη αντίδραση, λόγω διαστολής των αγγείων, το πλάσμα του αίματος διαχέεται στους γύρω ιστούς.

«*Το πλάσμα περιέχει αντιμικροβιακές ... το πύον*».

Σελ. 34 του σχολικού βιβλίου → Ο πυρετός ενισχύει τη δράση των φαγοκυττάρων.

Δ3. Από την μορφή, της καμπύλης β φαίνεται ότι η ανοσοβιολογική απόκριση που εμφανίζει το άτομο αυτό είναι πρωτογενής διότι απαιτείται κάποιος χρόνος (περίπου 6 ημέρες) έως ότου παραχθούν αντισώματα και δεν προϋπάρχουν κύτταρα μνήμης.

Επίσης, από την μορφή της καμπύλης α (των αντιγόνων) προκύπτει ότι το άτομο αυτό δέχεται ποσότητα εμβολίου. Το εμβόλιο είναι ένας τρόπος τεχνητής ενεργητικής ανοσίας... σελ. 39 σχολικού βιβλίου, από: «*β. να δεχθεί ποσότητα εμβολίου ...*» έως «*... φυσικά δεν τη μεταδίδει*».

Επιμέλεια: Βουκούτης Ιωάννης
Γερολυμάτου Ανδρονίκη